

Waarnemingenoverzicht 2010

2010 was een gevarieerd vogeljaar met enkele bijzonder waarnemingen, zoals een Grote Grijs Snip bij Bergerden, Dwergaalscholver in de Lobberdernaalse Waard en Erfkameling-schap en een Noordse Nachtegaal in de Meinerswijk. In totaal zijn er 238 soorten waargenomen in het werkgebied. Voor het werkgebied zijn twee nieuwe soorten vastgesteld; Grote Grijs Snip en Dwergaalscholver. Beide soorten zijn inmiddels ook aanvaard door de CDNA.

In totaal zijn er voor het werkgebied circa 63000 waarnemingen ingevoerd. Naast vele leden die hun waarneming invoeren zijn er ook vele waarnemers die in de regio actief zijn maar die geen lid zijn van de vogelwerkgroep Arnhem. Er zijn in 2010 door circa 900 waarnemers waarnemingen ingevoerd.

Voor het overzicht is een selectie gemaakt uit Waarneming.nl, zoals die te vinden is op onze site (www.vogelwerkgroeparnhem.nl). Niet alle soorten zijn vermeld maar er is een keuze gemaakt van leuke en bijzondere soorten in het werkgebied. Ook zijn een aantal "gewone" soorten opgenomen. Voor de volledigheid van de waarnemingen is tevens gebruik gemaakt van externe bronnen, zoals dutchbirding.nl en de Oehoewerkgroep. Ik wil een ieder die zijn waarnemingen heeft doorgegeven hartelijk danken.

Futen tot Zaagbekken

Op de Rhederlaag zwom van 3 t/m 26 januari een **Parelduiker** die veel bekijks trok. Op 18 december was eveneens op de Rhederlaag een

exemplaar aanwezig. Het Azewijnsche Broek is een goede plek om een **Roodhalsfuut** te zien. Van 3 mei tot 4 juni en 27 november verbleef hier een vogel. Van 2 t/m 30 januari was er een aanwezig op het Wiekense Gat - Omsteg. Zes **Geoorde Futen** verbleven 27 augustus op het Azewijnsche Broek. Elders werden er in het voorjaar een of twee waargenomen op het Wiekense Gat - Omsteg, het Stroombroek, de Kleine Gelderse Waard en de plas van Roelofs bij Didam. Spectaculair was de ontdekking van een **Dwergaalscholver** op 9 mei in de Ooijpolder. Deze vogel werd hier onregelmatig gezien tot 20 mei. Op 16 mei werd deze vogel gefotografeerd in de Aalscholverkolonie in de Lobberdernaalse Waard, en tot grote verrassing dook de aalscholver op 5 juni op in het Erfkamerlingschap, waar hij tot 12 juni bleef hangen. Het betreft hier de eerste waarneming voor het werkgebied en de provincie Gelderland. In de koude maanden januari, februari en december werden opvallend meer **Roerdompen** doorgegeven. In totaal werden van elf locaties veertien vogels doorgegeven. Vanaf 23 maart was een roepende vogel aanwezig bij het Berghoofdseveer. Tevens werden vanaf maart waarnemingen doorgegeven uit het Erfkameling-schap op 20 maart, Lobberdernaalse Waard op 6 augustus en van diverse locaties in het Rijnstrangengebied. Een **Woudaap** werd op 13 juni gehoord langs de Oude Rijn bij Aerdt. Opmerkelijk is de waarneming van een **Kwak** die op 23 juli over het Spijkerkwartier in Arnhem vloog. **Grote Zilverreigers** werden het gehele jaar waargenomen. Hoge aantallen werden gezien op de Bijland (54) op 15 oktober en in het Rouvenen (55) op 31 oktober. Drie **Kleine Zilverreigers** waren op 15 mei aanwezig in de Meinerswijk. Op 6 juni werden er twee waargenomen in de Kleine Gelderse Waard. Solitaire vogels werden gemeld vanuit de Meinerswijk, Azewijnsche

Broek, de Velperwaard, de Lobberdense Waard en de uiterwaarden bij Malburgen, Arnhem. Op 29 mei werd een **Purperreiger** gefotografeerd in de Meinerswijk. Op 23 juni werd eveneens een vogel gefotografeerd in de Kievit bij Brummen. Een juveniele vogel was op 27 juli aanwezig in de Doorwerthsche Waarden. In totaal werden tussen 24 mei en 28 augustus negen overvliegende **Zwarte Ooievaars** opgemerkt. De enige pleisterende vogel, een juveniel verbleef van 4 t/m 6 september in het Broek bij Brummen. Van 18 maart t/m 5 oktober waren weer **Lepelaars** te bewonderen. De grootste groep (23) werd op 23 augustus gezien in de Jezuïtenwaai. In deze groep bevond zich een gekleurde vogel uit Frankrijk. Deze vogel was als kuiken op 24 april 2008 geringd in de Camarque. De grootste gemelde groep **Kleine Zwanen** (35) werd gezien op 3 en 4 februari op het Loilsche Broek. Het hoogste aantal **Wilde Zwanen** (28) werd gezien op 14 februari eveneens op het Loilsche Broek. Op 27 januari was een **Sneeuwgans** in een groep van 200 Kolganzen aanwezig in de Havikerwaard. **Dwergganzen** werden gezien op 28 februari in de Loenensche Middelwaard en op 10 oktober in het Azewijnsche Broek. In totaal werden veertien **Kleine Rietganzen** gezien. Op verschillende locaties werden in totaal acht **Roodhalsganzen** gezien. Vogels werden gezien in de omgeving van Doesburg, Zevenaer, Elst, Brummen en het Azewijnsche Broek. Niet bij alle Roodhalsganzen is vastgesteld of ze ongeringd waren. Een groep van maximaal zeven **Casarca's** verbeef van 17 januari t/m 17 februari op de Hooge IJsselsche Weiden. Daarnaast werden van verschillende andere locaties kleinere aantallen gemeld. Een maximum van 14 **Zomertalingen** werd op 3 en 14 augustus gezien in de Kleine Gelderse Waard. Op 4 april zwom een mannetje **Krooneend** op het Apeldoorns Kanaal bij Eerbeek. Een groepje van drie mannetjes was op 30 april aanwezig in de Meinerswijk. **Witoogeenden** werden gemeld van Azewijnsche Broek van 10 t/m 16 december,

Wiekense Gat – Omsteg op 27 januari en van 3 t/m 8 oktober op de Albaplas bij Klarenbeek. Van 31 januari t/m 13 februari zwommen maximaal zes **Toppers** op de Rijn bij de Rosande Polder. Op 27 maart was een vogel aanwezig bij Doesburg. Een vrouwtje **Eider** liet zich zien van 7 t/m 18 december op de Bijland. Pleisterende **Grote Zee-eenden** werden gezien op de Rhederlaag van 12 januari t/m 20 februari, Wieksegat – Omsteg maximaal drie van 27 januari t/m 24 april. Op 7 november zwom er een op de Bijland. Een vrouwtje **Middelste Zaagbek** werd gezien 6 november op de Bijland.

Roofvogels

Op 5 augustus werd de “vliegende deur” ofwel de **Zeerarend** gezien bij Bergerden. De eerste **Visarend** van het jaar werd gemeld op 3 april en de laatste op 3 oktober. Met uitzondering van juli werden elke maand **Rode Wouwen** gezien met een piek in april (7) en oktober (12). De eerste Zwarte Wouw werd gemeld op 3 april in Huissen en de laatste op 8 oktober bij Didam. De doortrekkende piek lag in mei met in totaal 16 vogels. In het voorjaar werden van 27 april t/m 12 juni in totaal vijf doortrekkende **Grauwe Kiekendief** gemeld. In het najaar van 14 augustus t/m 21 september werden drie vogels gemeld. Op 7 april vloog een tweede kalenderjaar vrouw **Steppiekiekendief** over het huis van een vogelaar in Pannerden. Er werden opvallend meer **Ruigpootbuizerd** gezien dan voorgaande jaren. Naast een lang pleisterende vogel bij Rouvenen van 20 januari tot met 27 februari en van 22 oktober tot met 27 december werden vogels gemeld bij; Rozendaalse Veld op 12 januari, Telpost Eltenberg op 17 oktober, Bergerden op 17 en 18 oktober, Huissensche Waard op 17 oktober, Terletse Heide op 24 oktober, Azewijn op 12 en 20 december over het Spijkerviertel Arnhem. **Roodpootvalken** werden voornamelijk gemeld vanaf de Telpost Eltenberg.

Grote Grijsze Snip

Hier vlogen op 1 augustus, 3, 22 en 24 september en 3 oktober vogels langs. Het betrof met uitzondering van 22 september solitaire vogels. Op 22 september werden hier zes vogels geteld. Eveneens op 22 september was een vogel ter plaatse op het Rozendaalse Veld. Een **Sakervalk** van onbekende afkomst was 3 november kort ter plaatsen bij Telpost Eltenberg.

Rallen tot sterns

Vanaf 14 mei werden in totaal 17 **Kwartels** doorgegeven. Een **Porseleinhoen** werd op 6 april gefotografeerd in de Jezuïtenwaai. Bijzonder is de waarneming van een overvliegend roepende vogel tijdens een nachtelijke inventarisatie in de Meinerswijk. De voorjaarspiek van **Kraanvogels** was van 25 tot 29 februari. In die dagen vlogen er in totaal 355 vogels over. De najaarspiek was kort en alleen op 30 november werden verschillende grote groepen gemeld, met in totaal 206 vogels. Een pleisterende vogels was van 18 maart tot met 13 april aanwezig in de Jezuïtenwaai. Op 3 april werd het maximum van 19 **Kluten** geteld bij Bergerden. Op 8 mei was een groep van acht

Bontbekplevieren aanwezig op het Azewijnsche Broek. In totaal werden van diverse plekken zeven **Zilverplevieren** doorgegeven. Bijzonder is de waarneming van een overvliegende **Morinelplevier** op 22 september over de Berghoofdseveer. Er werden opvallend meer **Goudplevieren** gemeld dan voor gaande jaren. Grote groepen werden gemeld 6 maart bij Zevenaar (31) 10 maart bij Azewijnsche Broek (106) en op 12 maart bij Brummen (70). De enige **Kanoet**, een adult zomerkleed verbleef van 12 t/m 16 mei in het Azewijnsche Broek. Een **Drieteenstrandloper** was op 9 en van 14 t/m 16 mei aanwezig op het Azewijnsche Broek. Twee **Steenlopers** werden op 23 mei gezien op het Azewijnsche Broek. Op 28 augustus was hier eveneens een vogel aanwezig. Groepjes van meer dan twee **Bonte Strandlopers** blijven schaars in het werkgebied. Op 11 september was een groep van 15 vogels aanwezig in de Kleine Gelderse Waard. Op 12 mei was een adult zomerkleed **Krombekstrandloper** aanwezig op het Azewijnsche Broek. Op 19 en 28

Kanoet

Zilverplevier

augustus was een adult zomerkleed aanwezig in de Kleine Gelderse Waard. Op 25 augustus werd hier een juveniele vogel gemeld. In totaal werden 16 **Temmincks Strandlopers** gezien waaronder een groep van zes op 28 augustus in de Kleine Gelderse Waard. **Kleine Strandlopers** werden in kleine aantallen, maximaal drie gemeld van diverse plekken. Een **Rosse Grutto** verbleef van 27 april t/m 4 mei in het Azewijnsche Broek. Op 1 augustus was een vogel aanwezig op de Rhederlaag en op 3 oktober in de Jezuïten-waai. Het maximale aantal gemelde **Bokjes** (3) werd 20 november gezien in de Ecodelta bij Doesburg. Een prachtige zomerkleed vrouw **Grauwe Franjepoot** liet zich bewonderen op 6 en 7 juni in de Kleine Gelderse Waard. Een zeer bijzondere ontdekking was de adult zomerkleed **Grote Grije Snip**, welke 26 april wed ontdekt aan de Lingewal in het natuurontwikkelingsgebied Bergerden. Op 27 en 28 april dook de snip iets oostelijker weer op, bij de Lingeplasjes bij Karbrug. Het betreft hier een nieuwe soort voor

het werkgebied. In totaal werden 18 **Zwartkopmeeuwen** doorgegeven waarvan de doortrekpiek lag in de periode van 5 t/m 27 maart met in totaal 13 vogels. De **Geelpootmeeuw** is het gehele jaar door in kleine aantallen (max.6) waargenomen. Veelal gaat het om adulte vogels. Even als de Geelpootmeeuw werd de **Pontische Meeuw** het gehele jaar door waargenomen. Een goede plek om deze meeuw te zien is de Rhederlaag. Hier werden op 13 februari maximaal vier exemplaren gezien. Buiten een waarneming op 10 januari werden alle **Dwergmeeuwen** waargenomen in de periode van 20 maart t/m 13 mei. De grootste groep van 75 vogels vloog 21 april boven de Bijland. Op 4 mei vloog tussen de Visdieven en Zwarte Sterns een **Dwergstern** op het Wieksegat – Omsteg. Een maximum van 70 **Visdieven** werd op 30 april geteld op de Bijland. Net als vorig jaar werden na zware regenfronten **Noordse Sterns** waargenomen. Dit jaar gebeurde dat op 1 mei op de Bijland (11), 2 mei in de Meinerswijk (1) en 2 en 3 mei op de Bijland (max. 5). In het voorjaar

werden twee **Reuzensterns** opgemerkt; 14 april in Jezuitenwaai en op 28 april op het Azewijnsche Broek. Op 3 mei vloog een groep van 150 **Zwarte Sterns** boven de Bijland.

Uilen tot gorzen

Op 27 en 28 februari pleisterde een **Velduil** in het Azewijnsche Broek. Op 19 april werd een vogel dood gevonden op het Rozendaalse Veld en 30 april werd een vogel gezien bij Bergerden. Vanaf eind september tot 20 oktober bracht de gezenderde **Oehoe** 'K2' van de Oehoewerkgroep een bezoek aan ons werkgebied. 'K2' verbleef voornamelijk in de omgeving van Rhederlaag, van waaruit hij 'uitstapjes' maakte naar Arnhem en de vuilverbrandingsoven bij Duiven. Opvallend is dat 'K2' de voorkeur heeft voor het open landschap van het Rivierengebied. 'K2' heeft namelijk geen poging gedaan om een bezoekje te brengen aan de Veluwe. Op 20 oktober heeft 'K2' ons werkgebied verlaten en 21 oktober kwam een signaal binnen vanuit Gorssel. Meer informatie over de zwerftocht van 'K2' is te vinden op www.own.web-log.nl. Bijzonder is de waarneming van een **Nachtzwaluw** in een tuin in Velp op 5 augustus. De vogel verbleef op een tuintafel. Een veel bezochte **Middelste Bonte Specht** verbleef van 11 januari t/m 6 maart in het Sonsbeekpark, Arnhem. Op 23 maart werd een roepende vogel gemeld uit Beekhuizerbeek. De Middelste Bonte Specht heeft nog geen vaste plek in het werkgebied. In totaal werden vijf **Draaihalzen** doorgegeven waarvan twee in het voorjaar en drie in het najaar. Dit jaar werden

opvallend meer **Duinpiepers** gemeld. Totaal werden acht vogels waargenomen. In de middag van 5 september verbleef een vogel op een akker in de Beimerwaard. Een **Grote Pieper** vloog op 23 september over het Rozendaalse Bos. Op 5 oktober vloog een vogel over Telpost Eltenberg. Op 24 januari was een **Oeverpieper** ter plaatse in het Lathumsebroek. Oeverpiepers blijven een bijzondere verschijning in het werkgebied. In het voorjaar werden vanaf 21 maart tot met 24 april zes **Rouwkwikstaarten** doorgegeven. **Engelse Kwikstaarten** werden gezien op 20 april tot met 4 mei bij Bergerden, op 23 april en 8 mei (2) in de Meinerswijk en op 13 mei bij het Azewijnsche Broek. In het voorjaar waren op een aantal plaatsen langdurig pleisterende **Pestvogels** aanwezig. Van 7 maart t/m 7 april (2) in het Spijkerkwartier in Arnhem en van 9 maart tot 22 maart in Velp. Daarnaast was een vogel op 28 en 29 januari aanwezig in Eerbeek en op 26 februari vlogen er twee over de Fraterwaard. In het najaar werden in totaal 23 afzonderlijke waarnemingen doorgegeven met in totaal 58 vogels. Op 31 oktober werd een raamslachtoffer opgeraapt in Huissen. In het rijtje bijzonderheden hoort zeker de **Noordse Nachtegaal**, die zich in de Meinerswijk van 11 mei t/m 16 juni goed liet horen en zien. In totaal werden in het voorjaar van verschillende plaatsen in totaal 40 **Beflijsters** doorgegeven. De grootste groep (8) werd op 12 april gezien in de omgeving van de Posbank. In het najaar werden in totaal zeven vogels gezien. **Rietzangers** werden van 13 plaatsen doorgegeven. Op doortrek kun je Rietzangers op de meest bijzondere plaatsen tegenkomen. Zo was op 19 mei een vogel aan het zingen in de wijk Laar Oost in Arnhem. Een vrij late Rietzanger werd 16 september gezien de in Brummensche Waarden. Naast de bekende plekken in het Rijnstrangengebied werd een **Grote Karekiet** waargenomen in Empe Sprabanen bij Zutphen op 26 april en 1 en 2 mei. De **Bladkoning** wordt tegenwoordig bijna elk jaar opgemerkt in het werkgebied. Dit jaar waren er twee

waarnemingen; op 30 september in Arnhem en op 9 oktober in Dieren. De landelijke invasie van **Witkopstaartmezen** werd ook in ons werkgebied opgemerkt. In totaal werden 76 vogels gezien. Hierbij was het niet altijd even duidelijk of het om 'zuivere' witkopstaartmezen ging. Van 20 maart tot 9 juni werden maximaal 7 (22 maart) **Baardmannen** waargenomen in de Jezuitenwaai. Op 20 november was er een aanwezig in de Ecodelta Doesburg. Op 9 december werden er drie gezien in de Jezuitenwaai. Dat de **Buidelmees** steeds zeldzamer wordt blijkt wel uit het geringe aantal waarnemingen van de afgelopen jaren. Bijzonder zijn de najaarswaarnemingen van 22 september langs de Oude Waal bij de Bijland en 31 oktober in het Azewijnsche Broek. Op 4 en 5 juni en 6 juli waren maximaal twee paartje **Grauwe Klauwier** aanwezig op de Arnhemse Heide. Buiten de bekende plekken op de Veluwe werden **Klapeksters** waargenomen 14 januari bij Telpost Eltenberg, 12 oktober bij Azewijnsche Broek en in de Meinerswijk, 26 oktober bij Telpost Eltenberg en 30 oktober bij het Bergherbosch. Een **Bonte Kraai**

Kraai had zijn plekje wel gevonden bij Rheden en verbleef hier van 18 augustus tot in het voorjaar van 2011. In totaal werden tien **Wielewalen** doorgegeven. Vijf **Europese Kanarie** werden in totaal doorgegeven van verschillende plekken. Het ging in alle gevallen om overvliegende vogels waarbij er vier uit Arnhem afkomstig zijn. De landelijke invasie van de **IJsgors** werd tot ver in het binnenland opgemerkt. In totaal zijn vier vogels doorgegeven; 30 september Rozendaalse Veld, 10 oktober Rijkerswoerdse Plassen, 6 november Kleine Geldersche Waard en 13 november een ter plaatse bij Doesburg. Een **Sneeuwgorst** vloog 3 januari, al roepend, over het Azewijnsche- en Netterdensche Broek. De enige **Ortolaan** vloog op 3 september over Telpost Eltenberg. Een **Grauwe Gors** vloog op 24 oktober roepend over het Azewijnsche Broek.

Met dank aan Remco Wester die het concept van dit artikel met opbouwende kritiek voorzag.

Arjen Poelmans

